

Tolerancija počinje od mene...

1. UVOD

„Za mene tolerancija znači...“

- nastavnik podijeli svakom učeniku prazni oblačić (Prilog 1) i kaže da na njih napišu što za njih znači tolerancija. Jedan učenik skupi sve oblačiće u posudicu/košaricu i pročita odgovore.
- nastavnik zajedno s učenicima kratko prokomentira odgovore.
- nastavnik upućuje na sljedeću aktivnost.

2. OBUJ TUĐE CIPELE (Prilog 2)

Učenici se podijele u parove.

Svaki par dobije jedan scenarij koji prikazuje situaciju u kojoj učenik doživljava nepravdu ili se osjeća marginalizirano zbog svoje različitosti (npr. različita etnička pripadnost, nasilje u obitelji, mentalna bolest, invaliditet, različiti izgled od drugih...).

Zadatak je da se "stave u cipele" tog drugog učenika i pokušaju razumjeti što on doživljava, koje osjećaje ima i kako bi reagirali u toj situaciji.

Nekoliko parova iznese svoja stajališta i ponovno se zajednički prokomentira.

3. KROZ TEOVE OČI

Cilj aktivnosti:

Razviti empatiju prema ljudima koji se suočavaju s različitim fizičkim izazovima ili poteškoćama.

Nastavnik poziva učenike da pogledaju sljedeći kratki video:

<https://www.youtube.com/watch?v=mKEQNptYeGU>

Nakon odgledanog videa, nastavnik postavlja sljedeća pitanja učenicima:

- što vas je najviše impresioniralo kod Teovog ponašanja?
- kako je Teo, unatoč svojoj bolesti, uspio postići odlične rezultate u plivanju?
- što mislite, što je njemu najvažnije u životu? Kako on doživljava svoju bolest?
- koje osobine biste vi željeli imati poput Teovih?

Cilj rasprave:

Potaknuti učenike da prepoznaju unutarnju snagu, pozitivnu energiju i strast prema onome što vole, unatoč vanjskim izazovima.

4. TOLERANCIJA U MOM RAZREDU

Nastavnik postavlja učenicima sljedeća pitanja:

- što mogu učiniti kada netko u razredu ima drugačije mišljenje od moga?
- kako mogu pomoći prijatelju koji se osjeća isključenim zbog toga što je drugačiji?
- kako reagirati kada čujem uvredljiv komentar o nekoj osobi?

Nastavnik poziva nekoliko učenika da svoje odgovore zabilježe u krug iz Priloga 3.

5. DODATNA AKTIVNOST (ne mora se odraditi)

Kratko razmislite svatko za sebe kako ćete od sada gledati na različite ljude i njihove sposobnosti.

Smislite kao razred jednu konkretnu akciju koju ćete poduzeti u narednim tjednima kako bi živjeli u skladu s vrijednostima tolerancije i poštovanja.

6. ZAKLJUČAK

Svakome je Bog dao nešto.

Nekome talent. Nekome upornost. Nekome osmijeh koji mijenja dan drugima.

Tolerancija nije samo "trpjeti" nekoga tko je drugačiji.
Tolerancija znači razumjeti da svatko nosi svoju priču.
Znači ne suditi po onome što vidimo na prvi pogled.
Znači pružiti podršku umjesto podsmijeha.
Znači vidjeti osobu — a ne dijagnozu, slabost ili razliku.

Ako si drugačiji — to je tvoja snaga, ne mana.

Ako vidiš nekoga tko je drugačiji — tvoja je odgovornost pokazati poštovanje.

Biti tolerantan znači:

- ne ismijavati,
- ne isključivati,
- ne etiketirati,
- nego prihvatiti i podržati.

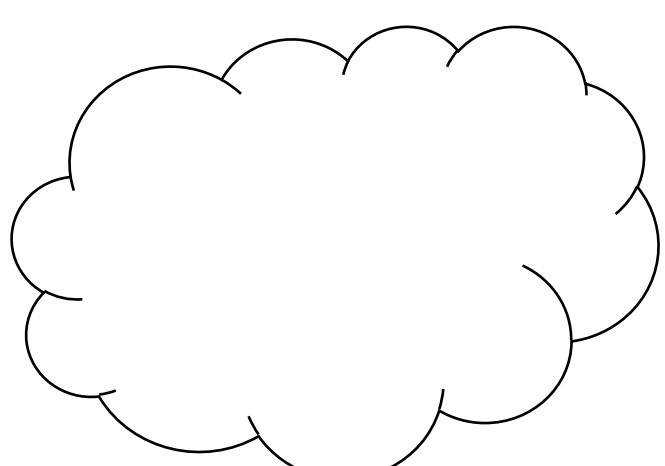
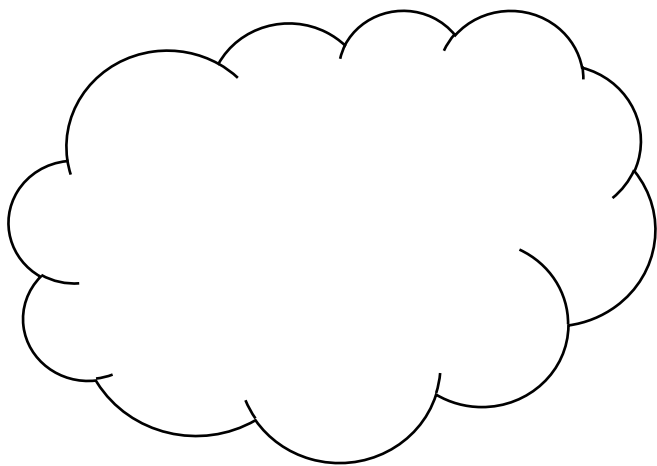
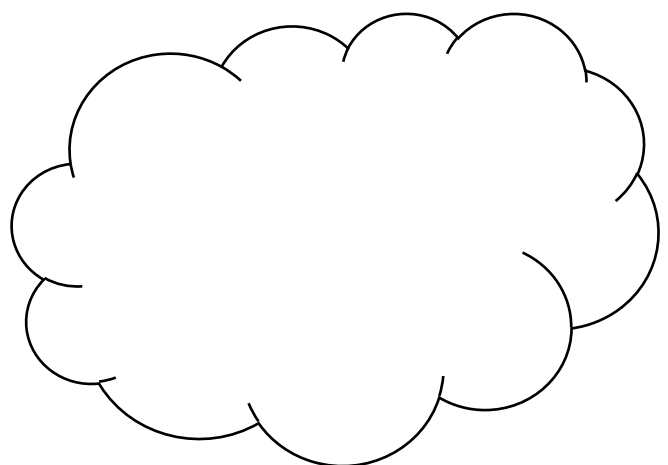
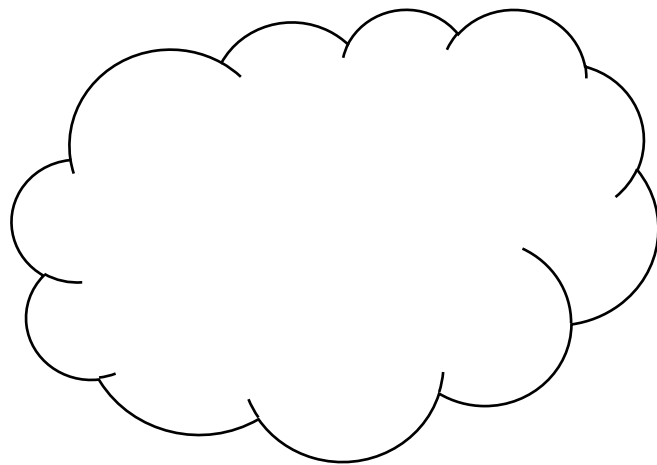
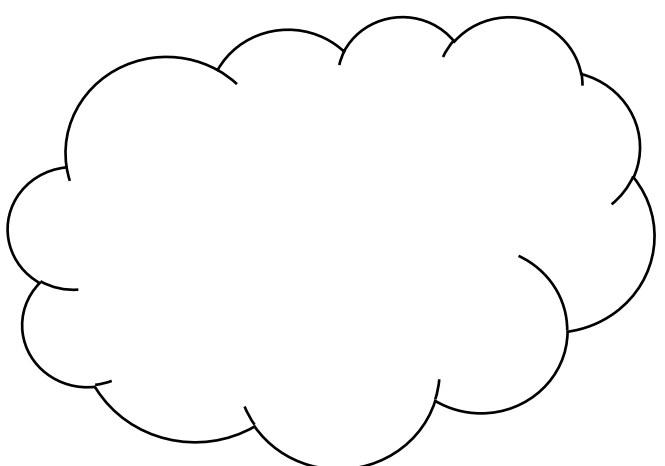
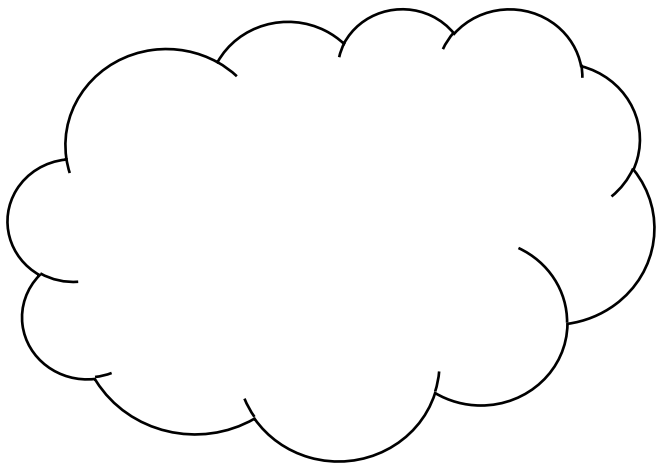
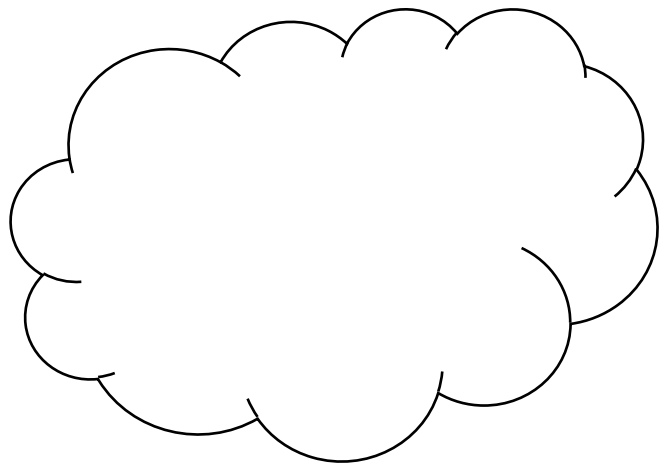
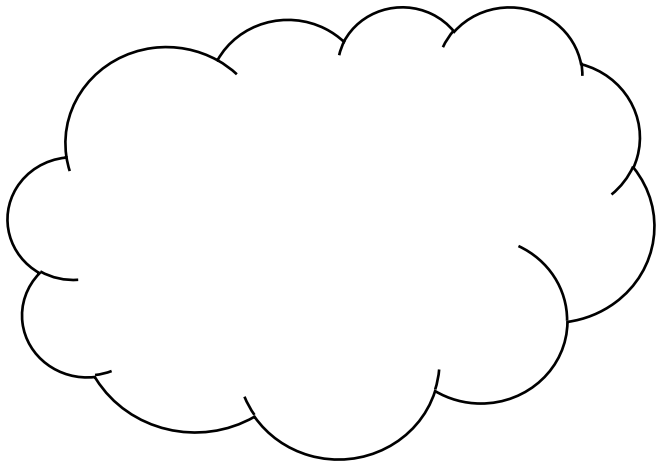
*Prava veličina čovjeka ne vidi se u njegovim uspjesima —
nego u tome kako se odnosi prema onima koji su drugačiji.*

7. EVALUACIJA (Prilog 4)

Na kraju radionice nastavnik podijeli svakom učeniku kratku anonimnu evaluaciju o zadovoljstvu provedenom radionicom.

Potrebni materijali za rad: prilozi, olovke, računalo i projektor

PRILOG 1 (Oblačići za uvod u radionicu)

PRILOG 2 (Scenariji za aktivnost „Obuj tuđe cipele“)

*učenicima printati samo tekst koji je označen crvenom bojom.

1. Osoba koja je žrtva nasilja u obitelji

- **Scenarij:**

Petar dolazi u školu vidno tužan, s modricama na rukama, ali pokušava sakriti svoje emocije. Već neko vrijeme doživljava nasilje kod kuće, ali se boji reći bilo kome. Često se povlači u školskom dvorištu i izbjegava razgovore s prijateljima jer se osjeća nesigurno i stidljivo. Odbija razgovor kod školske psihologinje ili s razrednicom.

Kako se Petar osjeća? Zašto izbjegava kontakt s drugim učenicima i profesorima? Kako bi reagirali njegovi prijatelji kada bi saznali što se događa? Kako bi ti pomogao Petru?

- **Cilj:**

Potaknuti učenike da razmišljaju o tome kako se ljudi osjećaju kad pate u tišini, kako bi se mogli nositi s traumama i kako je važno pružiti podršku osobama u takvim situacijama.

2. Osoba koja je isključena zbog različitog izgleda

- **Scenarij:**

Josip je učenik koji je znatno niži od ostalih učenika u razredu, i k tome je sklon aknama na licu i ima problema s težinom. U razredu, drugi učenici ga zadirkuju i ismijavaju zbog njegovog izgleda. Zbog toga nema prijatelja u razredu i osjeća se usamljeno i odbačeno.

Kako se Josip osjeća? Kako bi se osjećali učenici koji sudjeluju u zadirkivanju kad bi shvatili kako se Josip osjeća? Kako bi ti pomogao Josipu?

- **Cilj:**

Razviti osjećaj empatije prema osobama koje su ismijavane zbog svog izgleda i pomoći učenicima da shvate štetu koju takvo ponašanje može prouzročiti.

3. Osoba koja se suočava s fizičkim izazovima (invaliditet)

- **Scenarij:**

Ana je u invalidskim kolicima i kada pokušava proći kroz školske hodnike stalno nailazi na prepreke kao što su stepenice ili uski hodnici. Drugi učenici ne obraćaju pažnju na to i prolaze mimo nje, dok ona mora čekati pomoć.

Kako se Ana osjeća kad mora tražiti pomoć? Osjeća li se Ana prihvaćenom od strane drugih učenika u školi? Kako bi ti pomogao Ani?

- **Cilj:**

Razviti svijest o fizičkim barijerama i potrebi za uključivanjem osoba s invaliditetom u sve aspekte društvenog života.

4. Osoba koja je žrtva rasizma

- **Scenarij:**

Jurica je iz različite etničke grupe i doživljava diskriminaciju na temelju svog podrijetla. Drugi učenici iz razreda mu govore uvredljive komentare i isključuju ga iz zajedničkih aktivnosti. Jurica se osjeća odbačenim i nesigurnim.

Kako se Jurica osjeća? Koje mu misli prolaze kroz glavu? Kako bi ti pomogao Jurici?

- **Cilj:**

Potaknuti učenike na razmišljanje o tome kako rasizam i diskriminacija utječu na emocionalnu dobrobit ljudi, te kako se mogu nositi s takvim situacijama.

5. Osoba koja je nova u školi i ne razumije jezik

- **Scenarij:**

Novi učenik iz druge zemlje dolazi u razred. Zove se Noah. Ne govori dobro hrvatski jezik i nije siguran u svoje sposobnosti. Osjeća se izolirano jer ne može komunicirati s razredom i teško se uklapa. Neki učenici ga ignoriraju, a neki ga zadirkuju zbog toga što ne razumije što se govori.

Kako se Noah osjeća? Što bi učenici u razredu mogli napraviti da se Noah bolje osjeća? Kako bi ti pomogao Noahu?

- **Cilj:**

Potaknuti učenike na razmišljanje o tome koliko je važno biti strpljiv, razumijevajući i podržavajući prema onima koji su novopridošli, posebno kada se suočavaju s jezičnim barijerama.

6. Osoba koja je imala gubitak u obitelji

- **Scenarij:**

Jana je izgubila blisku osobu (baku s kojom je živjela) i osjeća se jako tužno i povučeno. Iako pokušava zadržati normalnu rutinu, teško joj se koncentrirati na školu. Svi u razredu primjećuju da je tiha i distancirana, ali nitko ne zna kako reagirati pa ni ne pokušavaju ništa.

Kako se Jana osjeća? Kako se osjeća kada se u razredu razgovara o obiteljskim temama? Kako bi ti pomogao Jani?

- **Cilj:**

Razviti razumijevanje za situacije u kojima ljudi doživljavaju gubitak i teško se nose s tugom, te potaknuti učenike na to da ponude podršku i suosjećanje.

7. Osoba koja je žrtva mentalnih bolesti

- **Scenarij:**

Mara pati od depresije i teško se nosi sa stresom i anksioznošću. Zbog toga se povukla iz društva i ne želi sudjelovati u grupnim aktivnostima. Drugi učenici ju smatraju "čudnom" jer ne odgovara na poruke i odbija druženja.

Kako se Mara osjeća? Kako se osjeća osoba koja je suočena s mentalnim izazovima i smatra da se ne može nositi sa stresom? Kako bi ti pomogao Mari?

- **Cilj:**

Potiče učenike na razmišljanje o tome kako mentalne bolesti utječu na svakodnevni život, te kako je važno biti podrška osobama koje se bore s takvim izazovima.

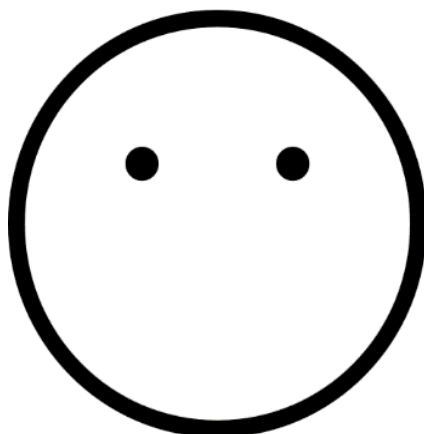
TOLERANCIJA U MOM RAZREDU

Što mogu učiniti kada netko u razredu ima drugačije mišljenje od moga?

Kako mogu pomoći prijatelju koji se osjeća isključenim zbog toga što je drugačiji?

Kako reagirati kada čujem uvredljiv komentar o nekoj osobi?

Kako si se osjećao/la na radionici „Tolerancija počinje od mene“?

Što ti se najviše sviđelo na radionici?

Što ti se nije sviđalo na radionici?

Zanimljivost radionice: nije uopće zanimljivo 1 2 3 4 5 super je radionica

Radionicu osmislila:

Manuela Matijević, dipl.knjiž.
Stručna suradnica knjižničarka,
Katolička gimnazija s pravom javnosti u Požegi
manuela.polak@skole.hr